

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 90 Lei
Pe jumătate 45 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: Alexandru Lupcanu-Melin

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

Marea nenorocire dela București.

S'a aprins marele depozit de munițiuni dela Cotroceni. — Au ars mai multe cară militare, echipamente, lemne și casărmi. — Exploziile au făcut mari pagube în Capitală și în satele din jur. — Mai mulți morți și răniți.

— Cine poartă răspunderea? —

La noi focurile și arderile se țin lanț. E parecă o făcătură. Aproape zi de zi cetim despre focuri îngrozitoare, cari pricinuesc pagube de milioane. Dar cecace s'a întâmplat Miercuri în 28 Maiu la București a fost o pagubă de nedescris pentru întreagă țara, pagubă pe care tot noi va trebui s-o plătim.

La orele 11 și jumătate soldații cari păzeau depozitul de munițiuni dela Cotroceni au observat, că pe ferestrele magaziei iese fum. Imdată s'a dat veste în oraș și au sosit pompierii, cari însă n-au putut face nimic, pentru că cartușele au început să explodeze, iară apă nu prea era. Au trebuit deci să dea porunca, să fugă tot omul și să-și părăsească avutul. Asta a pățit-o până și Majestatea Sa Regele, a cărui castel se află abia la un kilometru dela locul nenorocirii.

Au început apoi să explodeze munițiunile de tun, șrapnelele și obuzurile, cari așa bubuituri puternice au produs, încât sute de geamuri s'au spart în tot ouprinsul Capitalei. În apropierea Cotrocenilor credeai că ești în războiu și că cineva bombardează Bucureștii. Suluri groase și negre de fum se ridicau deasupra orașului, întrerupte din când în când de bubuituri groaznice și de flacări de înălțime de 20—30 de metri. La palatul regal s'au spart o mulțime de geamuri și s'au crepat pereții, la palatul poștelor a căzut coperișul de sticlă, rânind greu pe câțiva funcționari, pe Calea Victoriei s'au spart sute de vitrine, ferestri mari de prăvălii, cari costă câte una 40—50 de mii de lei. În comuna din apropiere, Militari, toate casele au rămas fără geamuri, altele s'au chiar dărâmat. M. S. Regele a mers la fața locului, ca să vadă grozăvia, abia a pășit însă câțiva pași, când a căzut un obuz și a explodat, așa că s'a întârziat câteva minute, îl omorea cu siguranță.

A ars magazinul de haine a soldaților, câteva sute de vagoane de fân și de paie, vreo 80 de vagoane de lemne, 10 de fasole, casarma regimentului 9 de roșiori a fost cu adevărat bombardată, pereții găuriți, coperișul ars, din depozitul de munițiuni nu mai este nimic. Sunt vre-o 4 morți și mai mulți răniți. Pagubele se ridică la 2—3 miliarde lei, pe cari le va plăti țara.

Și acuma cine e vinovatul? Hotărît că aceia cari au lăsat ca depozitul de munițiuni să se afle în nemijlocita apropiere a Capitalei și cari au îngrămadit pe lângă acest depozit

și atâtea magazine de cară, haine, fân, paie, bucate, lemne, casărmi cu soldați și case locuite de oameni. Cercetările cari s'au pornit vor dovedi cine e vinovatul.

S'a ferit guvernul de cheltuiala alor 14 milioane lei, cât trebuia pentru mutarea depozitului de munițiuni în altă parte, acuma, că trebuie să se gândească la acoperirea pagubei de 2—3 miliarde, nu se mai codește. Vorba românului: scump la țărățe, ieftin la fână.

Fie că focul a fost pus, fie că s'a întâmplat din negligență, vinovatul sau vinovații vor trebui să-și ia pedeapsa. Știm atâtea, că străinii dela noi tresăltau de bucurie la auzul știrii îngrozitoare și se supărau când au cetit că pagubele nu-s tocmai așa de mari cum le-au spus gazetele în ziua dintâiu.

Avem așadar dușmani neîmpăcați atât în afară cât și înlăuntrul granițelor, iar noi, în loc să ne punem pe lucru și să ne întărim țara, ne vedem ficcare de trebușoarele noastre și nu ne dăm seama, că în forma aceasta ne nimicim țara și ne facem de bajocură înaintea lumii întregi.

Orice răbdare are și margine. Ne-am săturat de atâtea fegăduieli și vorbe goale. Cerem ca fiecare slujbaş să-și facă datoria și cei ce nu și-o fac, și din pricina cărora suferim atâtea cu toții, să-și ia pedeapsa de care sunt vrednici.

Oaspeți de seamă la Blaj. Dumineca trecută Blajul a avut două rânduri de oaspeți aleși. Încă de Sâmbătă au sosit la Blaj *Pâr. Quénard Gervais*, generalul dela Roma al călugărilor assumptioniști însoțit de *Pâr. Saturnin* provincialul assumptioniștilor din Constantinopol, venind amândoi prin Bulgaria dela Constantinopol și fiind în drum spre Roma și apoi Paris. Acești părinți au cercetat pe călugării francezi, cari propun limba franceză la liceele noastre.

Duminecă după prânz au sosit cei 150 de ingineri, cari și-au ținut congresul la Cluj. Au venit la Blaj, pe care prezidentul tovarășiei inginerilor români l-a numit altarul României-Mari, ca să i-se închine.

Amândouă rândurile de oaspeți au fost primiți cu multă căldură și dragoste de către Blăjeni și în cinstea lor s'au dat mese și au cântat elevii și elevele noastre.

Tot împrăprietărea.

Nedreptatea dela Someș-Odorheiu. — Țaranii lipsiți de pământ de dragul unui jidov.

Nedreptățile săvârșite cu împrăprietărea țăranilor se țin lanț. Zădărnici au arătat numeroși deputați în Cameră și senatori în Senat nedreptățile vădite cari se fac zi de zi în aproape toate părțile țării, — cei dela putere fie că nu vreau, fie că nu pot să le impedece și astfel cetim zilnic prin cele gazete nedreptăți cari ne ridică sângele la creeri și ne înțeștează pumnii.

Una dintre nedreptățile săvârșite mai nou este aceea dela Someș-Odorheiu, o comună din județul Sălăgiului, unde avea și biserica unită, mai bine zis fundațiunea Șulutană, pe vremuri 600 de jughere arător și 1000 de jughere pădure. Fundațiunea noastră, care cu veniturile acestei moșii a susținut o mulțime de elevi și de studenți la școală, a fost expropriată, rămânându-i numai 300 de jughere de pădure. Așa poruncește legea, n-avem ce face, ne sunem.

Dar să vedeți ce se întâmplă: În aceeași vreme un ovreu cu numele Eremiaș, tot din Someș-Odorheiu, care a cumpărat în anul 1917/18 o moșie de 225 jughere dela un proprietar cu numele Tanadi, din gura țăranilor, rămâne cu moșia întreagă, scutită de sub expropriere. Moșia aceasta o putea cumpăra și fundațiunea Șulutană, dară fiindcă țăranii spuneau oă le trebuie lor, nu a făcut târgul, cu atât mai vârtos, că ministerul de agricultură de pe acele vremuri a îndrumat pe proprietarul, să vândă moșia țăranilor. Prin o apucătură rușinoasă a pus mâna jidanul pe moșie, iară comisiunea de ocol a scutit-o de expropriere pe motivul, că jidanul și-a vândut moșia în comuna Apa, lângă Sătmăr în anii 1890—1892, ca să-și cumpere moșia amintită tocmai în Odorheiu și încă în anul 1917/18. În aceeași vreme ovreul, pentruca să se scape pe sine de sub expropriere, îi îndeamnă pe oameni să ceară dela stat celea 300 de jughere, pe cari le are fundațiunea în arândă dela stat.

Cum jidovul are bani mulți și prin urmare și prietini destui, foarte ușor se poate, că va ajunge el biruitor și astfel și stăpân în comună. Noi aducem la cunoștința celor în drept acest lucru și cerem în numele țăranilor din aceea comună, să li-se dea pământ, să li-se dea puțința de a trăi în această Țară Românească pe care neamul românesc a câștigat-o și păstrat-o iar cel jidovesco a speculat-o numai.

Grăunte sufletești.

Lenea.

Poporul nostru spune, că lenea este o doamnă mare care n-are de mâncare, și drept o are. Lenea e doamnă, adică nu lucră nimica, numai trândăvește, în schimb însă nici de mâncare nu are, adică omul lenes e sărac și vai de capul lui.

Dacă privim firea întreagă, nu vom afla nici o sângură ființă, care să nu lucre și să nu-și agonisească celea trebuincioase pentru susținerea vieții. Plantele toate lucră din răsuferință pentru ziua de mâine, insectele ne dau pilde vrednice de urmat ca pe furnică și pe albină, animalele tot așa, numai între oameni sunt sute și mii, cărora sf. Scriptură le zice: „Mergi la furnică o leneșule și urmează văzând căile ei!” (Pildele lui Solomon 6, 6).

Leneșul nici când nu isprăvește astăzi ceea ce are de făcut, ci toate le lasă pe mâine; astăzi în schimb își petrece și se veselește, gustă din toate plăcerile lumii, cu gândul că mâine apoi se va pune pe lucru. Nu știe însă nebunul de el, că ziua de mâine nu e a noastră și că „ce-i în mână nu-i minciună”.

Lenea este unul dintre păcatele celea mai mari și mama aproape a tuturor păcatelor și fărădelegilor. Sfântul Vasile cel Mare o numește dascălul tuturor păcatelor. Precum o bute goală este în stare să primească în pântecul ei tot felul de ape, așa este și sufletul leneșului gata a primi toate fărădelegile. Sfântul Ioan Gurădeaur spune, că omul asemenea este pământului, care dacă nu se samănă cu sămânțuri bune produce sute de feluri de buruieni. Așa și omul lenes, care nu se ocupă cu nimica, e în stare să săvârșască toate fărădelegile. Fierul se ruginește dacă nu este întreținut, aierul se strică dacă nu este întreținut, apa se împușcă dacă stă în nemiscare, nu e mirare deci că și sufletul omului lenes este prada atâtor păcate.

O altă urmare a lenei este sărăcia. Priviți neamurile leneșe, de pildă țiganii, ce au altceva decât sărăcie și nenorocire, în schimb popoarele

harnice, englezii, francezii, germanii, conduc lumea.

Cea mai mare nenorocire a leneșului este însă blăstămii Mântuitorului, care zice: „Tot pomul care nu aduce roade bune se taie și în foc se aruncă”, iară la sf. evangelist Mateiu, unde este vorba de sluga cea netrebnică, fiindcă nimic n-a agonisit cu talanții căpătați, zice Mântuitorul: „Și pe sluga cea netrebnică aruncați-l întru întunerecul cel mai din afară, acolo va fi plângere și scrâșnirea dinților” (25, 30).

Într-o biserică veche am văzut o icoană foarte minunată. Chiar la început era închipuit un împărat, cu coroana pe cap și cu sceptrul în mână, iară sub el era scris: „Eu domnesc peste voi”. Lângă el era un mitropolit îmbrăcat în toate odăjdiile arhieriești având scrisoare de desupt: „Eu vă învăț pe toți”. Apoi un soldat cu pușcă și cu sabie purta în mână scrisoarea: „Eu vă păzesc pe toți”. Deodreapta acestuia se afla un țaran cu coarnele plugului în mână care spunea: „Eu vă nutresc pe toți”. Și așa mai departe erau mai multe feluri de oameni. Chiar la urmă însă era închipuit căpetenia dracilor grăind: „Eu vă duc pe toți în iad, dacă nu vă faceți datorința”. Zugravul bătrân a voit să arete prin icoana sa aceasta, că cine nu-și face datorința, ajunge în iad și bine a închipuit acest lucru.

Oricât de mare păcat e însă lenea, ne putem scăpa de ea, dacă voim. Și anume, dacă privim mulțimea păcatelor pe cari le naște lenea, dacă luăm în socotință disprețul tuturor oamenilor de bine și multele ocări pe cari trebuie să le îndure leneșul precum și pierderea postului în care se află, e cu neputință să nu ne desbărăm de ea. Iar dacă nu isbutim în forma aceasta, să ne spovedim cât mai des, alegându-ne un preot, care ne știe îndruma cum se cuvine. Și n sfârșit să mai luăm în socotință și faptul, că viața aceasta e așa de scurtă, și că cine lenește nu se poate împărtăși de bunătățile vieții de veci. În forma aceasta ne vom scăpa și de această mamă a atâtor păcate.

Părintele Iuliu.

De prin satele noastre.

Ciumbrudenii pentru școlile din Blaj

Tinerimea română din Ciurubud a II-a de Paști a aranjat o petrecere frumoasă în vorul școlilor din Blaj. S'a jucat și teatru. A ostentat mai mult tinerii: Aron Tocaciu, Teod Moga, Leontina Boian și Iulica Muntean. I altcum și ceilalți sunt vrednici de laudă.

Venit curat a fost 600 Lei. S'au mai colectat dela credincioși 250 Lei, așa că s'a putut trimite la Blaj suma de 850 Lei. Suma aceasta vremurile de azi nu e mare, dar dacă ar trimite fiecare parohie cel puțin atâta — s'ar adu mult, căci picurii cu strop de strop fac al m rilor potop. Laudă se cuvine deci Ciurubud nilor, iar pilda lor să fie urmată.

Ciurubud, la 27 Maiu 1924.

Cu stimă:
Ioan Oprinca
preot.

Din județul Sătmar.

În ziua de sf. Gheorghe (6 Maiu) s'a ținut în comuna Apa, județul Sătmar o frumoasă serbare școlară, aranjată de d-l inv-director Vasile Vida și d-na învățătoare Mari Vida n. Sabău. S'au recitat poezii foarte frumoase de copilașii dela școală. S'au cântat, de corul școlii condus de dl director, mai multe cântece și doine românești, ba s'a făcut și teatru, jucându-se piesa teatrală: „În sat la Tânguești”, o piesă foarte frumoasă și cu învățături pentru sâtenii noștri. — Ceea-ce ne-a impresionat mai mult a fost apariția fetițelor de școală în costume românești cusute de mână lor sub conducerea d-nei învățătoare Maria Vida. — Fel de fel de costume românești, și ce frumoase erau, de-ți era mai mare dragul de ele când au intrat în biserică la slujbă! Nu pot să trec cu vederea, nici cele auzite din gura alor niște femei blăstamate și leneșe, cari au zis, că de ce poartă fetele haine oșenești (români din țara Oașului) și de ce aduc portul acela urât și la noi? — Să le fie rușine lor, cari

Foița „UNIRII POPORULUI”.

După sinod.

Din viața preoților — în 1923

de protopopul George Simu din Ibașfalău.

Părintele Avram nu era mulțumit, se vedea aceasta pe el, că-i trâmurau genele, ochii îi se părau schânteii și cu mână trâmurătoare își neteza într'una barba cea sură.

Când îl vedea-i așa, știa că părintele Avram are ceva pe suflet... și va isbucni.

Măi copii! — isbucnește Părintele. — Voi știți, că eu sunt mai bătrân ca voi ca toți, — de aceea vă zic: măi copii! — De ce nu vă vedeți voi de treaba voastră adevărată și de ce nu țineți voi unul cu altul ca fierul?; De ce vă risipiți voi puterile numai iacă-așa în vânt și vă prădați mintea și energia voastră în munca, care nu vi-se șede vouă!? De ce nu sunteți voi așa cum ar trebui să fiți, că mie nu-mi place de voi!!

Preoții mai bătrâni cari cunoșteau pe părintele Avram stăteau liniștiți; cei mai tineri, cari nu-l prea cunoșteau se priveau mirați.

S'a fost ținut sinodul protopopesesc de doamnă — și după sinod preoții au convenit cu toții în un hotel cinstit — la o masă comună.

Erau numai ei... și erau la a 2-a și ultima pleasă. Ospătarul știa, că în tot anul odată, are

să le rezerve o chilie — unde se întâlnesc preoții după sinod ca se ia masa. — Atunci pregătea anume pentru dânșii și-i providea cu de toate. Se îngrija de vin bun, — nu trebuia mult, numai bun, că rău bem noi pe-acasă, spuneau în glumă — preoții. — În frunte sta protopopul ca și la sinod, iar la dreapta lui — Părintele Avram — veteranul tractului.

— Se ierși Domnule Protopop, se întoarse acum părintele Avram spre protopopul, dar' dacă ne-am adunat la sinod, nu e de ajuns cu ce discutăm acolo... la masa verde... ci e mare lipsă să ne deschidem inimile aci la masa albă — ca frații în toată sinceritatea.

— Foarte bine părinte Avrame, să ne deschidem inimile, răspunde protopopul.

— Apoi fraților, eu sunt un preot bătrân continuă părintele Avram, am trecut prin multe... sunt numai moralist... dar' am înființat o parohie și am câștigat lui Hristos o mulțime de suflete. Dar' cum? — Prin răbdare, abnegare și mune.

Mie nu-mi place de voi măi, căci acum sunt și 12—15 ani, de când nu vă aud vorbind la sinoade și după sinoade decât numai de congruă, de venite, de bani, de pământ și de servitori răi.

Voi dacă vă întâlniți în târg, pe drum, pe tren... ori unde, în veci nu discutați ce se ține de voi... Dar' neguțatori sunteți voi?! — Voi numai de pe bărbi și de pe sărăcie vă cunoașteți că sunteți preoți — înecolo sufletul vostru

nu ține la preoție! — Știți, că domnul Hristos zice: „Unde-i comoara voastră acolo-i și inima voastră”. Inima voastră e tot la „congruă”, la târguri, la speculă, căci acelea vă sunt comorile.

Aș dori se vă aud odată conversând, cum am putea noi combate mai bine: mândria, lăcomia adică iubirea de argint, desfrânarea, pizma, necumpătul, trândăvia și mânia. Cum am putea spovedi mai bine pe un creștin. Ce canon ar fi bine să-i dăm pocăitului; cum am putea stărni în el părerea de rău pentru păcate etc.

Aș dori se vă văd, aprinzându-vă la față și trâmurând de entuziasm, discutând de acestea... iar nu tot numai congruă, tot numai avere... tot numai câștig.

„Căutați înainte de toate împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate celealalte se vor adauge vouă!”

Trebuie creat mijlocul cum ai putea abate pe om dela păcate. Să judecăm ce viață ducem noi în casa noastră cu preoteasa cu copiii; cu slugile. Cum trebuie să învățăm, să răbdăm tuturor, și prin răbdarea noastră deamnă cum apoi să câștigăm pe credincioși pentru sfânta biserică a Aceluia, care a fost vândut cu 30 de arginți și ne-a zis nouă: „Dacă m'au iubit pe mine și pe voi vă vor iubi, de au păzit cuvântul meu și al vostru-l vor păzi”.

Acesta e lucrul nostru!

... Și apoi mă doare inima când văd, că cei mai tineri, deși cu carte mai multă, răbesc mai anevoie ca noi bătrânii, întru câștigarea

poartă haine evreiești, căci știți cum e portul actual dela noi drag și femeile să se îmbrace în haine cumpărate din târg, în loc să-și păstreze banii și să-și facă ele cu mâna lor haine de cari nu se pot cumpăra în târg, și nici așa frumoase.

Să vezi ce frumos mai scriu și citesc toți băieții românește și numai acum încep a pricepe mai bine și ei slova românească, căci în vremuri era școala de stat ungurească și învățau copiii numai ungurește și numai abia și abia puteam susține șoa la noastră confesională gr.-cat. Acum în fosta școală de stat ungurească se învață românește, ceea-ce așa și trebuia să fi fost și până acum, căci noi românii suntem în majoritate aici în Apa.

Și ungerii de aici au școala lor, dar e mai slabă cu mult ca și a noastră. — Noi toți românii ne bucurăm de progresul copiilor noștri dela școală și dorim atât lor cât și d-lui director și doamnei spor la muncă și să-i mai vedem aranjând astfel de serbări culturale, căci numai astfel se pot educa sufletele conștienților noștri în spirit curat românesc.

Primiți d-le redactor respectul deosebitei mele considerațiuni.

Apa la 7 Maiu 1924.

Ioan Cherecheș
econom.
Apa, jud. Sătmar.

O prăvălie la sate.

— Sorine, știi că avem prăvălie în sat?
— Nu Florine, dar cine și-a spus.
— Am văzut ieri, cum pe casa lui Marian Sonea, au bătut o tablă lungă plină cu scrisoare.
— Și ce e scris pe tablă Florine?
— La mijloc cu litere mari am cetit: Ion Păltineanu, prăvălie de mărfuri.

— Da, îmi aduc aminte. În săptămâna trecută am văzut, că în casa lui Sonea, au dus polițe și dulapuri.

Și de unde a venit Păltineanu la noi?
— Am auzit pe Niculiță a primarului spunând, că e dela noi din comună. După ce a gătat cu școala a mers la oraș. A învățat într-o prăvălie de celea mari. Și acum are drept să-și

simpatiei credincioșilor. Le trebuie toate de-a gata. Cred că dacă-s preoți, apoi creștinii n'au alt lucru decât să se îngrijască de subzistența lor... Hol Hol fraților... Așa n'ajungi la creangă verde! Trebuie muncit... știți ca sf. Pavel... și tu să fii cel dintâia la jertfit... c'apoi vine și poporul cu jertfele lui așa mai târzior, altcum mergem din rău în mai rău.

Chiar în sinodul de azi, v'am văzut pe cei tineri aprinzându-vă și laudându-vă cu învățătura..., ci că voi știți și dacă știți mult, — trebuie să aveți plăți... salare...

N'ați văzut cum zîmbea a milă protopopul?

Săraci copiii... E bună și învățătura, dacă o și folosi; — dar dacă o ai, pentru ca să te mândrești cu ea, îți strică mai mult ca prostia.

Omul învățat e ca omul bogat. Sunt bogați cari își știa bine folosi bogăția, — trăesc și ei bine și tignit și dau și altora. Și dacă dau, tot folosul e al bogatului — căci prin danie își câștigă lui — și liniștea sufletului și mulțămirea.

Dar sunt bogați, cari au tot ce le trebuie, — dar nu știu folosi ce au. Nu dau la nime nimic — dar și ei trăesc ca și când n'ar avea nimic. N'au nici ei nici alții folos de bogăția lor... o poate vede focul. —

Voi măi copiii, așa sunteți ca cei din urmă. Aveți învățatură, dar vă lipsește inima mare, sufletul aplicat spre jertfă și muncă și apoi vă mai lipsește supunerea și umilința, — două arme fără de cari — în luptă ești așa de slab.

deschidă și el prăvălie. A venit acasă, că tot e mai bine între ai tăi, și își deschide prăvălie.

— Ce bine Florine. De acum nu va mai trebui să mergem la Arboaraș să cumpărăm ce ne trebuie. În prăvălia lui Păltineanu vom găsi de bună seamă și creioane, peană, cerneală, hârtie. Și mama încă va avea de unde să cumpere sare și chibrite.

Așa vorbeau cei doi copii.

Și prăvălie ca și a lui Păltineanu nici nu s'a mai pomenit în Copăceni. La oraș a învățat multe și știe ce trebuie într-o prăvălie.

Cășile lui Sonea sunt mari. Au multe încăperi. Într-o încăpere Păltineanu a pus pe lângă pereți dulapuri înalte până în pod. În acestea și-a rânduit tot felul de marfă: sare, piper, scorțișoară, cuișoare, lumini, petrol, săpun și zahăr. A adus în prăvălie și coase, sape, seceri și alte unelte. Și sătenii nu mai merg la târg să-și cumpere uneltele trebuincioase. Toate le găsesc în prăvălia lui Păltineanu.

Într'altă cameră, Păltineanu a pus pe lângă pereți poliți multe. Pe poliți a rânduit iarăși marfă și anume: ață, bumbac, pânză, carton pentru rochii, năfrâmi, pălării de paie, opinci, mărele și cercei.

Și veneau și din alte sate femei să cumpere negoș dela Păltineanu.

Marfă aducea Păltineanu dela prăvăliile celea mari din Piatra. Cumpără chiar și dela fabrici. Are și trăsura și cai, să poată aduce mai ușor marfa.

Și sătenii din Copăceni sunt foarte mulțămiiți, că au o prăvălie, a lui Păltineanu.

Iar Sorin și Florin încă au de unde cumpăra creioane, cerneală și hârtie să scrie.

Ion Popu-Câmpeanu.

Episcopul Iuliu al Gherlei între credincioșii săi. Incepând cu ziua de 19 Iunie și până la 8 Iulie Preasfințitul Iuliu al Gherlei vizitează iarăși mai multe parohii din dieceza sa, și anume nu mai puțin de 45, vârsând mângâiere și curaj în sufletele credincioșilor săi.

Li dorim tot binele în această cale de apostolie, care aduce abunăseama cele mai minunate roade.

Voi gândiți că dacă știți ceva carte, apoi e destul că voi știți; — dar nu-i așa... ia puneți-vă de folositi ce știți... Imprăștiati neștiința! Să văd și eu ce știți... să vă văd la muncă... căci să spun drept, tot numai vești jalnice aud despre noi. — Vă grăbiți la slujbă, nu predicați nici cât am predicat noi... măcarcă și noi am lăsat destul de dorit în aceasta privință... Umblați prea amar după economie. Nu purtați trebile cancelariei parohiale nici ea noi. Eu știu că am fost pe la voi pe la toți... și apoi dacă am voit să arăt unui confrate tânăr de aici dintre noi — știe el bine care e — că nici matriculele nu le poartă corect, — m'a privit cu dispreț... ci că el ști... Dar dacă ști bine, de ce face rău?... Hei copii, gândiți că știți, dar și dacă știți — știți puțin de tot!.. Învațați în școala vieții, aveți minte, căci altcum voi trageți cea scurtă!! — Voi și bietul popor încredințat păstoririi noastre.

Copiii cea mai mare pedeapsă ce o poate da Dumnezeu peste împărăție și cetăți și sate e când aceste sufer de preoți slabi.

Fărădelegile Ierusalimului iată cum le-a pedepsit Dumnezeu: »Păstoriți își voi da, cari răul să-l numească bine și binele rău, cari pe cei căzuți să nu-i ridice, pe cei șovăitori să nu-i îmbărbăteze. Aceasta e cea din urmă dintre urgi și pedepse».

Fraților, eu am învățat puțină latinească, dar țin minte cum profesorul meu de pastorală zicea: »Omne malum ex clero» (= tot răul vine dela preoți).

Știrile Săptămânei.

De știut. Când trimiteți bani la gazetă nu uitați a scrie pe cupon numărul din partea stângă a adresei. Tot așa și când ne scrieți ceva în legătură cu abonamentul.

Regele și Regina Italiei la Londra. În 27 Maiu Regele și Regina Italiei au vizitat pe Regele și Regina Angliei la Londra. Li-s'a făcut o primire frumoasă.

Stăruitul anului școlar la liceul gr.-cat. rom. de băieți din Blaj se va face precum urmează: La 21 Iunie se vor găta prelegerile, din 23—25 Iunie se vor ținea examenele de religie și de cant bisericesc, iar la 28 Iunie se va sluji sfânta liturgie de mulțămită, se vor ceti calculii, se vor împărți premiile și se va da vacanța.

Cancelarul Seipel al Austriei împușcat. Luni în 2 Iunie, când cancelarul Seipel al Austriei sosea în gara de sud a orașului Viena, venind din Wiener Neustadt, un călător din acelaș tren a tras asupra cancelarului un foc de revolver. Glonte a atins plămâna dreaptă a cancelarului. Atentatorul a fost arestat. Rana cancelarului Seipel, care a fost nu de mult și la București, după părerea medicilor, nu este primejdioasă.

Iarăș se scumpesc toate. De o vreme încoace leul nostru începe iarăși a scădea. Dela 3 bănuți elvețieni, cu cât se plătea mai înainte, a ajuns astăzi să se vândă cu abia 2 bănuți și jumătate. Urmarea: scumpirea dintr'una a tuturor lucrurilor. Aproape nu este obiect care să nu se fi scumpit de o săptămână încoace, ba zahărul a început a se și ascunde, pentruca să se poată vinde mai târziu cu 40—50 de lei.

Și asta așa va merge până când cei dela conducere nu vor băga la răcoare pe toți aceia cari iau camete mai mari de 8 la sută, și până când băncile vor face pe neguțătorii. Băncile, și anume băncile cele puternice și mari, cari câștigă zeci de milioane la an, sunt pricina scumpetei, pe care azi-mâne nu vom mai fi în stare să o mai răzbim.

Nu vi-o, mai talmăcesc ea să nu vă vatăm pe cei tineri, — că doară voi știți mai bine decât mine... latinește.

S'a fost obosit părintele Avram. A tăcut și sa lăsat greu pe spatele scaunului. Ii trâmura încă mâna ca rezultat al gesticulației aprinsă... și ochii lui de vultur gândeai că scapără... nu alta. —

— Dar și preoții cei tineri se pregăteau de asalt. Părintele Aureliu, cel cu mâinile subțiri și lungi de domnișoară, își implânta nervos degetele în părul blond și stufos... Acesta pune mare pond pe aceea că era învățat. — Părintele Alexandru cel cu matricula se pregătea să-i răspundă, — iar protopopul privea părintește când spre acești doi sori ce răsăreau — când spre bătrânul soare ce apunea, — dar în apusul său trimetea ultimele raze de flacări peste pământul cultivat și încălzit de el, prin focul sufletului său de apostol în timp de 55 de ani.

Cei mai bătrâni dau pe partea părintelui Avram, cei mai tineri se pun în opoziție și se întinde o discuție înfocată la care toți iau parte... O luptă între soare-apune și soare-răsare.

Are dreptate bătrânul. Prea mult ne cuprindem cu celea materiale, spunea părintele George dela Trăscaia; — dar păcatele, nu alta, te duc adeseori unde n'ai vrea. Ne trebuie și nouă să trăim.

(Va urma).

Exproprierea moșilor universității săsești. Una dintre cele mai mari moșii din Ardeal este aceea a universității săsești, care numără peste 35 de mii de jugăre. După îndelungate trăgăneli această moșie se va expropria în sfârșit și românii din satele acelea vor primi pământ din belșug. Este o mare dreptate aceasta, pentru că mult au suferit românii de pe moșiile acelea.

O rugare. În ziua de 1 Martie 1924 trecând cu trenul spre București în gară în Brașov mi-am pierdut portofelul cu 180 lei și cu livretul de armată cu care am fost împărțit la Corpul 6 de armată, atelierul de reparație, Cluj. Au fost vre-o patru chitanțe și un contract pentru nește bani în el. Cine le-a aflat, banii să-i rămână lui, iar actele să binevoiască a le trimite pe adresa *Teodor Stejeran*, rotar Apahida.

Un învățat român la Paris. Sorbona, cea mai înaltă școală din Franța, a invitat pe un român de-ai noștri, să facă lecții acolo, pe matematicianul *D. Pompeiu*, care este o mândrie a țării noastre. Profesorul Pompeiu, care din simplu învățator s'a ridicat la mare renume în știința numerilor, ne face aleasă cinste în Paris și tinerii francezi se îngrămădesc cu sutele să-i asculte lecțiile. Păcat că nu avem cât de numeroși oameni de știință ca d. profesor Pompeiu și ca d. Iorga, care încă ține în fiecare an lecții la Paris, căci prin asemenea bărbați, mai mult decât prin orice, se ridică vaza neamului nostru.

Cărți nouă.

Au apărut:

Blajul istoric în icoane, conferință ținută la Festivalul aranjat de foștii elevi ai Blajului la Teatrul Național din Cluj în 15 Februarie 1924 de *Alexandru Lupeanu-Melin*, profesor și bibliotecar arhidiecezan. Cartea dă și tablourile istorice aranjate de d. *Constantin Pavel*, artist, directorul de scenă al Operei Române din Cluj.

Cuprinsul: Blajul de demult — Descălecarea lui Inochentie Micu — Fântânile darurilor — Luceferii re-deșteptării noastre — Epoca luptelor naționale — Timotei Cipariu — România mare.

Prețul cărții 10 Lei. Se vinde în favorul »Institutului Recunoștinții«. Se află la Librăria Seminarială din Blaj.

Ce este de văzut în Blaj, îndrumări și lămuriri pentru cei ce vin să viziteze vechiul cuib de învățură românească și de simțiri naționale. Cărticica e scrisă de d. *Alexandru Lupeanu-Melin*. Prețul 4 Lei. De vânzare la Librăria Seminarială.

Carte nouă de teatru: *Voivodul Țiganiilor*, scenă comică cu cântece de *Ioan Baciu*. Prețul 6 Lei, muzica separat 10 Lei. De vânzare la librăria și la editorul *Ioan Baciu*, *Lugoș, str. Bisericii 4*. La cerere se dă gratuit catalog pentru cărți de teatru.

Biblioteca »Presă Bună« din Iași. Nu demult au apărut în biblioteca »Presă Bună« din Iași două cărticice foarte bune și moralizatoare.

Nr. 1 e *Doctorul »Năzdrăvan«* de Cristofor von Schmid și tradusă de Mons. Mihaiu Robu. Este o istorioară morală, în care ni-se povestește despre un om sărac dar cu frica lui Dumnezeu și despre oamenii bogați și fără credință. Cum oamenilor fără credință le e frică de moarte, iară omul sărac și credincios e prietin cu moartea și o privește ca pe o binetăătoare.

În Nr. 2 »*Crucea de lemn*« tot de acelaș autor, trad. de Mons. Dr. Anton Gabor, ni-se povestește despre o copilă orfană. Dumnezeu însă n'a lăsat-o, ci i-a hărăzit o doamnă foarte

bună și bogată, care a crescut-o. Înainte de moarte doamna a lăsat-o să-și aleagă orice obiect prețios va vrea. Ea însă modestă și-a ales o cruce de lemn. Odată, când a fost foarte lipsită, a a cerut ajutorul lui Dumnezeu, și ce să vezi, crucea de lemn se desface și înăuntru e plină cu diamante.

Sunt niște cărticice foarte bune, scrise pe înțelesul tuturor, și ieftine, 4 lei exemplarul, de aceea le recomandăm cu căldură să le cetească cât mai mulți. Se află și la librăria noastră din Blaj.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

O casă de vânzare.

O casă în stare bună cu 2 odăi, 1 cămară, culină de vară, șopru ș. a. se vinde din mână liberă.

A se adresa la **Gheorghe Roșca**, »Plugarul« în Blaj. (31) 1-3.

Veți cheltui mai puțin

pentru cafeaua Dvs. dacă veți folosi »ENRILO« în locul unei calități inferioare de cafea de orz, »ENRILO« mălăcucește însă și cafeaua boabe prăjite deplin. Pe lângă aceasta »ENRILO« este și mai tare, bun la gust și foarte spornic, de aceea e și foarte eficient în întrebuințare. Producătorii HEINRICH FRANCK SÖHNE cu renume mondial, garantează buna calitate a acestei specialități.

Un băiat

din casă bună se primește ca ucenic depozitul de piele IOAN BLAGA în BLAJ.

Vor fi preferiți cei cu clase de liceu.

AVIZ!

Fac cunoscut că călindarele mele de pe anul 1925 vor apărea cel mult până la finea lui Octombrie cu prețurile notate mai jos, se vor tipări însă numai atâtea exemplare câte vor fi comandate și plătite în total sau cel puțin cu un avans de 33% până la 30 Iunie 1924, iar restul se va percepe prin rambursament. — Pentru Comande sosite mai târziu, prețurile vor fi urcate cu 25%.

I. Calendarul plugarului creștin

Cuprins bogat, ilustrațiuni frumoase pe o întindere de 80 pagini. Numai 5 lei exemplarul neto.

II. Calendarul săteanului gospodar

De cuprins și mai bogat, ilustrațiuni mai numeroase pe o întindere de 100 pagini. Numai cu 6 lei exemplarul neto.

III. Calendar pentru toți și pentru toate

Cuprins și mai bogat, ilustrațiuni și mai numeroase pe o întindere de 104 pagini. Numai cu 8 lei exemplarul neto.

IV. CALENDAR ILUSTRAT

pe hârtie mai fină, cu ilustrațiuni frumoase 156 pagini. Numai 20 lei neto.

Se primesc inserate cu prețuri foarte ieftine.

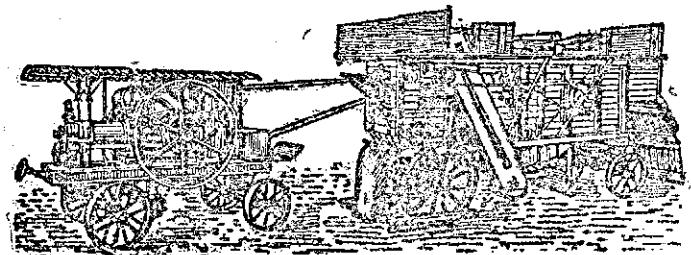
Edit. IOAN BACIU
Lugoș, str. Bisericii 4

Se primesc inserate cu prețuri foarte ieftine.

Pentru cărți de Teatru la cerere se dă catalog GRATIS.

Una garnitură de trierat cu Locomobil de vapori 6 cai, sau motor de benzină 12 cai, cu Batoză de 1200^m_m.

Una garnitură de trierat cu Locomobil 6 cai, sau motor de benzină 12 cai, cu batoză 900^m_m.

Una garnitură de trierat cu Locomobil 3 cai, Batoză 800^m_m.

Reparate, în stare bună de funcțiune, se află de vânzare la fabrica de mașini

EUGEN NICOLA

BLAJ

(52) 2-3.

unde se pot comanda și tot felul de mașini economice.